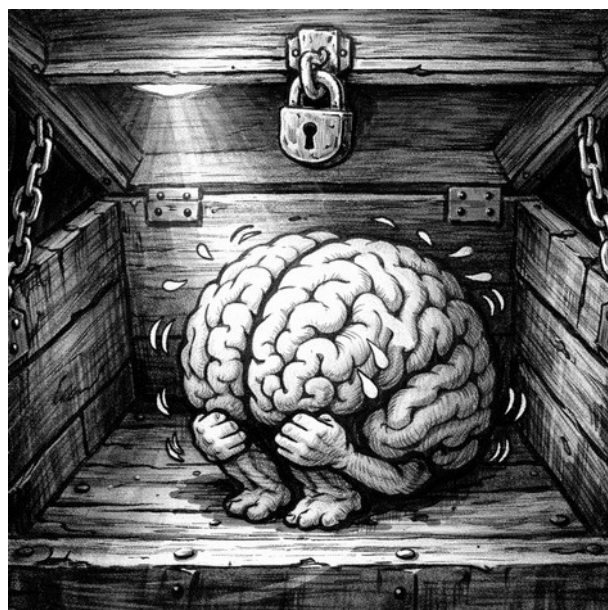

CIVIL KURÁZSI

I./9 2026.03.05.

Franci háza és a gumiember

Mindannyian ismerünk legalább egy ilyen személyt. Nem számít, hogy Franciska vagy Feri. Mintha egy másik valóságban élnének. Amikor körülnéznek, nem azt látják, amit mi, és már nem tudunk beszélgetni velük. Szeretnénk megérteni, mi zajlik az elméjükben és a lelkükben.

A szemléletesség kedvéért úgy gondoljunk Franci elméjére, mint egy házra. Több szoba is van benne, ablakok és ajtók, okosan kialakított közlekedők. Itt élnek együtt a gondolataink, érzelmeink, emlékeink, vágyaink. Az idő képlékeny: múlt és jövő nyúlványai belelőgnak a jelenbe. A ház központja a nappali. Ide minden lakónak van bejárása, jönnek és mennek, de csak egyvalaki tartózkodik itt állandóan. Ő a Józan Ész, aki mindenkit meghallgat, elsimítja a vitákat, rendet és egyensúlyt teremt a háztartásban. Külsejében Francira hasonlít, csak higgadtabb, kiegyensúlyozottabb, bölcsebb. Számon tartja a múltat és előre vetíti a jövőt, de figyelmét a jelenben tartja. Ügyel arra, hogy a mindennapok forgatagában Franci ne veszítse szem elől a valóságot.

Franci háza része a környezetnek. Többféle csőrendszeren áramlik ki és be az információ: hangok és képek, központi forrásokból és kapcsolati hálózatokon keresztül. Egy részük tudósítás, más részük fikció. A kettő egyre többször keveredik össze az eseményekhez fűzött magyarázatokban. Ám Józan Ész szolgálatban van. Szűr, értelmez, elfogad vagy elutasít. Ügyel

arra, hogy Franci házának minden lakójához eljusson a külvilág szava, de arra is, hogy mindenki megértse, mi a való, és mi annak torz mása.

Ám Józan Ész nem mindenható. Nehezen birkózik meg a nagy mennyiségű, fáradhatatlanul ismétlődő torzítások, félrevezetések, hazugságok áradatával. Amikor Franci naponta többször hallja, hogy a gyűlölet tulajdonképpen szeretet, a kegyetlenség valójában könyörületesség, a szabad rablás pedig a nemzeti vagyon megmentése, házának északi oldaláról előmerészkednek azok az érzelmek, amelyekre eddig nem nagyon hallgatott. Emlékeztetik Francit a nemzet történelmi tragédiáira, nehéz sorsára, majd azt is megmutatják, hogy kit kell elutasítani, gyűlölni, kiiktatni, hogy ezentúl jobb legyen. Ilyenkor a harag, elutasítás, bosszúszomj erőre kapnak. Franci most már egy másik világban él, amelyben az egyetlen év alatt két háborút kezdeményező hatalom a szövetségeseink és partnerünk a békében, a nemzetközi bíróság vádlottja a vendégünk, és az ötödik éve háborúzó, egymilliónál több saját állampolgárát halálba kergető bukott állam vezetője a főnökünk.

Józan Ész érti, milyen valós tapasztalatok irányítják Franci elméjét. Fájdalma sokszor jogos. A ferdítések ezeken a sebeken tapadnak meg. Amikor Franci a múltban ragad, Józan Ész igyekszik figyelmét a jelenre vagy a jövőre, majd az erkölcsileg helyes ítéletek felé irányítani. Csakhogy a hazugság túlerejével áll szemben, és néha meg kell hátrálnia. Ilyenkor, kezdetben alig észrevehetően, Franci házának nappali szobája összébb zsugorodik egy picit. Végül már olyan szűk, hogy Józan Ész csak úgy fér el benne, ha tagjait perecebe görbíti, majd gombóccá zsugorodik. Józan Ész rádöbben, hogy gumiebberré változott, és most már egy ládában él. De ekkor már késő. Franci elméjének új urai lecsapják a láda fedelét, lakatot tesznek rá, és leviszik a pincébe.

[*Baltazár Györgyi*]

A NAGY magyar AKKUMULÁTOR üzlet ÉS A SAMSUNG CSAK EGY KÖZÜLÜK

Mi történik ha mérgező anyagok kerülnek a környezetbe?

Az akkumulátorgyártás során savak, oldószerek és nehézfémek kerülhetnek a levegőbe, a vízbe és a talajba. Ezek az anyagok nem tűnnek el. Belélegezzük őket, megisszuk őket, vagy a földben maradnak és azt mérgezik.

Mi történik az emberrel?

A vegyi anyagok irritálhatják a légutakat, károsíthatják az idegrendszert, és hosszú távon súlyos betegségek kockázatát növelhetik. A hatás gyakran nem azonnal jelentkezik, hanem hosszú évek múlva.

Mi történik a természettel?

A savak tönkreteszik a talaj élővilágát. A nehézfémek felhalmozódnak, a szennyezés bekerül a vízbe és az élelmiszerláncba. A károsodás hosszú időre szól.

És mi a helyzet az elhasznált akkumulátorokkal?

Nem lehet őket elásni, kidobni vagy elégetni. Mérgező hulladék, különleges kezelést igényel. Ez a gyártó kötelessége és költsége. Nyilván spórolni fog rajta!

**AZ AKKUMULÁTOR ENERGIÁT AD, DE A KOCKÁZATOT A KÖRNYEZET VISELI! A
KÖRNYEZET, AMELYBEN ÉLÜNK!**

[*Baltazár György*]

**BRÜSSZEL VAGY MOSZKVA?
TE FOGSZ VÁLASZTANI KÖZÜLÜK! HÁT JÓL GONDOLD ÁT!**

Képek: DocWertheim, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Minél több polgára él a polgári bátorsággal egy országnak,
annál kevesebb hősrre van szükség! [Franca Magnani]

SZAMIZDAT

Baltazár György

Horváth Tünde Resti Kornél

KAPCSOLAT

civilkurazsi2026@gmail.com

